

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 4T/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123011534
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Fujerík
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123011534.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- 8 -
4T/57/2023

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Jurajom Fujerikom na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20.11.2023 v Prešove takto

r o z h o d o l :

- 8 -
4T/57/2023

Obžalovaný
A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trv. bytom C., D. C. XXXX/XX, toho času ÚVV a ÚVTOS Prešov

u z n á v a s a z a v i n n é h o , ž e

dňa 03.03.2033 asi o 15.30 hod. v Prešove, na D. C. E. XX, v spoločnom byte na 7. poschodí, pod vplyvom alkoholu, po predchádzajúcom nedorozumení sa vyhrážal zabitím svojej matke F. B. a súčasne rozbíjal nábytok bytu, čím u poškodenej vzbudil obavu, že svoje vyhrážky uskutoční

t e d a

sa inému vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu a čin spáchal na chránenej osobe – blízkej osobe,

č í m s p á c h a l

prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á :

Podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona a § 49 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsať) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obžalovaného zaraďuje na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

- 7 -

4T/57/2023

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Prešov podala na Okresný súd Prešov dňa 13.09.2023 obžalobu pod sp. zn. 1Pv 132/23/7707 – 60 na obžalovaného A. B. pre skutok tak, ako je tento uvedený v skutkovej vete výrokovej časti tohto rozsudku a ktorý prokurátorka v podanej obžalobe právne kvalifikovala ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Po prednese obžaloby prokurátkou na hlavnom pojednávaní konanom dňa 27.10.2023 bol obžalovaný A. B. na tomto hlavnom pojednávaní poučený o tom, že ku skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, môže urobiť niektoré z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku. Po tomto poučení urobil obžalovaný vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, a to, že nepopiera spáchanie skutku, ktorý sa mu v obžalobe prokurátorky kladie za vinu. Svoje vyhlásenie odôvodnil tým, že si vyhrážanie nepamätá ale nepopiera ho a proti matke nechce vypovedať. Vzhľadom na tieto okolnosti prípadu a záujem obžalovaného, súd podľa § 257 ods. 4 Trestného poriadku povolil obžalovanému, aby namiesto vyhlásenia o tom, že je vinný zo páchania skutku, urobil vyhlásenie, že skutok nepopiera. Na to súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Trestného poriadku a obžalovaný na všetky položené otázky odpovedal „áno“. V zmysle § 257 ods. 6 Trestného poriadku súd zistil stanovisko prokurátorky a poškodenej, ktoré navrhli vyhlásenie obžalovaného o tom, že nepopiera spáchanie skutku prijať. Následne súd vyhlásenie obžalovaného A. B., že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, bez narušenia jeho skutkovej totožnosti, keď ho právne posúdil zhodne tak, ako bol posúdený v podanej obžalobe, podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal, nakoľko na podklade dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní súd nemal pochybnosti o vine obžalovaného. Následne v zmysle § 257 ods. 8 Trestného poriadku súd rozhodol, že sa na hlavnom pojednávaní vykonajú len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a o ochrannom opatrení a na hlavnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom svedkyne – poškodenej, výsluchom znalca a prečítaním obsahu listinných dôkazov.

Preto súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o tom, že nepopiera spáchanie skutku, bez ďalšieho dokazovania ohľadom jeho viny, uznal obžalovaného za vinného zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe tak, ako je tento skutok uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku, pričom obžalovaný v skutkovej vete opísaným konaním sa svojej matke ako chránenej osobe - blízkej osobe vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu, čím naplnil skutkovú podstatu prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Z hľadiska subjektívnej stránky súd konanie obžalovaného posúdil ako konanie v priamom úmysle, pretože obžalovaný chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone a opísaným v skutkovej vete výrokovej časti tohto rozsudku porušiť záujem chránený Trestným zákonom, ktorým je záujem na ochrane pred nebezpečnými formami vyhrážok /§ 15 písm. a) Trestného zákona/.

Súd na hlavnom pojednávaní vypočul vo vzťahu k uloženiu ochranného opatrenia - ochranného liečenia svedkyňu – poškodenú F. B., ktorá vypovedala, že obžalovaný predtým chodil na psychiatrické liečenie ale potom prestal užívať lieky. Predtým navštevoval ambulancie A. A. a A. G. ale v čase spáchania skutku nenavštevoval žiadneho psychiatra. Keď obžalovaného prepustili z výkonu trestu odňatia slobody, chodil na liečenie k A. H. a v tom čase nepil alkohol a vypité mal len v ten deň, keď sa stal skutok. V ten deň, keď sa stal skutok, svedkyňa nevidela, že by obžalovaný užil nejaké lieky. Po prepustení z výkonu trestu je obžalovaný agresívnejší, vulgárnejší a stále nervózny. Aj svedkyňa sa od svojich 29 rokov lieči na schizoafektívnu poruchu, jej stav je stabilizovaný a pravidelne užíva lieky. Poprela, že by akémukoľvek lekárovi obžalovaného hovorila, že obžalovaný počuje hlasy. Svedkyňa tiež uviedla, že má obžalovaného rada a chce, aby prestal s alkoholom a aby nepil, lebo mu to škodí. Obžalovaného sa bojí, lebo jeho agresivita sa stupňuje, najmä keď si obžalovaný vypije. Ale aj keď je triezvy, je nervózny.

Súd tiež na hlavnom pojednávaní vypočul znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria JUDr. MUDr. Jána Uhrína, ktorý vypracoval písomný znalecký posudok č. 28/2023 vo vzťahu k duševnému stavu obžalovaného A. B., kedy na záveroch tohto posudku zotrval aj vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní. Znalec vypovedal, že obžalovaný v čase skutku netrpel duševnou chorobou alebo poruchou v zmysle psychózy. Obžalovaný má neporušené pamäťové a úsudkové schopnosti. Jednoznačne rozumie kauzalite dejov – príčina a následok. Povahová štruktúra obžalovaného - jeho osobnosť je disharmonicky štruktúrovaná. Prítomné sú u neho rysy schizoidné (uzavretosť, samotárstvo), emočne nestabilné, impulzívne, narcistické a paranoidné. Paranoidita u neho nedosahuje chorobnú psychotickú hĺbku. Uvedené povahové rysy sa u neho prejavujú negatívne v interpersonálnych kontaktoch a to najmä nedôverčivosťou, podozrievavosťou, podráždenosťou, impulzivitou, hostilitou, útočnosťou ako verbálnou tak aj brachiálnou. Užitie alkoholu u obžalovaného podľa znalca zväzňuje tieto jeho povahové rysy. Popísaná osobnostná povahová štruktúra je celoživotný stav. Prejavovala sa u neho v čase vyšetrovaného skutku. Táto skutočnosť je však podľa názoru znalca bez forenzného významu k odpovediam znalca na položené otázky v znaleckom posudku. Obžalovaný A. B. v čase skutku mohol podľa znalca rozpoznať protiprávnosť svojho konania a svoje konanie mohol ovládať. Rozpoznávacie a ovládacie schopnosti obžalovaného boli podľa zistenia znalca znížené len pod vplyvom alkoholu. Nejednalo sa však o forenzne podstatné zníženie. Obžalovaný si toto zníženie rozpoznávacích a ovládacích schopností privodil sám, pričom z predchádzajúcich skúseností jednoznačne poznal účinok alkoholu na svoju psychiku a správanie. Obžalovaný A. B. chápe zmysel trestného konania a je podľa znalca spôsobilý účasti na hlavnom pojednávaní. U obžalovaného A. B. sa nejednalo o ťažkú chorobu, pre ktorú by ho nebolo možné postaviť pred súd. Obžalovaný A. B. netrpí duševnou chorobou v zmysle psychózy. Jeho pobyt na slobode je však z hľadiska psychiatrického potenciálne do budúcnosti nebezpečný. Obžalovaný A. B. je podľa znalca závislý od alkoholu. U obžalovaného sa jedná o rozvinutú psychickú a telesnú formu závislosti. U obžalovaného by bolo podľa znalca jednoznačne žiadúce dosiahnutie abstinencie ale obžalovaný má toho času k akejkolvek liečbe výrazne negatívny postoj a preto má znalec za to, že nariadená protialkoholická liečba by bola bezúčelná a preto jej nariadenie neodporúča. Vzhľadom na rozdiel medzi predošlým a súčasným znaleckým skúmaním a nepotvrdenie diagnózy uvedenej v zdravotnej dokumentácii sa znalec vyjadril k predošlému znaleckému skúmaniu a ochrannému opatreniu. V predošlom trestnom stíhaní obžalovaného znalkyňa A. I. odporučila ambulantné psychiatrické aj ambulantné protialkoholické liečby a súd tieto opatrenia obžalovanému aj uložil a boli nariadené v ambulancii A. H. v Prešove. K samotnému výkonu liečby však nedošlo a podľa telefonickej komunikácie od A. H., tento požiadal súd o zmenu miesta výkonu ochrannej liečby v inom zdravotníckom zariadení. Znalkyňa A. I. odporúčala ochrannú psychiatrickú liečbu z dôvodu potenciálnej nebezpečnosti pre spoločnosť za účelom tlmenia afektívnych prejavov a impulzivity a ambulantnú protialkoholickú liečbu, s ktorou obžalovaný v danom čase súhlasil. Tento znalec sa stotožnil so znalkyňou A. I. v tom, že by bolo jednoznačne vhodné a žiaduce, aby sa obžalovaný psychiatrickej aj protialkoholickkej liečbe podroboval. K protialkoholickkej liečbe sa už znalec vyjadril s tým, že je potrebné prihliadnuť na súčasný postoj obžalovaného a zopakoval, že vzhľadom na výrazne negatívny postoj k protialkoholickkej liečbe ju toho času neodporúča súdu nariaďovať. K psychiatrickej liečbe znalec uviedol, že skutok obžalovaného nebol motivovaný chorobne. Obžalovaný ani toho času netrpí duševnou chorobou v zmysle psychózy. Jeho pobyt na slobode nie je pre spoločnosť toho času z hľadiska psychiatrického bezprostredne nebezpečný. Znalec vo výpovedi doplnil svoj písomný znalecký posudok o slovo bezprostredne, aby vedel zrozumiteľnejšie poukázať na rozdiel medzi akútnou, bezprostrednou nebezpečnosťou a potenciálnou nebezpečnosťou. Za rizikové znalec považuje jeho paranoidné osobnostné rysy v kombinácii s alkoholovou závislosťou.

Ak obžalovaný nebude podľa znalca na slobode abstinovať, kombinácia paranoidita + alkohol sú zo psychiatrického hľadiska forenzne významne kriminogénne činitele. U obžalovaného je vyššie riziko potenciálneho ohrozenia okolia a vyššie riziko rozvoja alkoholového psychotického stavu než u iných závislých osôb bez takto zvýraznených paranoidných rysov. Vzhľadom na uvedené znalec odporučil obžalovanému uložiť ochranné psychiatrické liečenie v ambulantnej forme a to, aby bol obžalovaný dlhodobo ambulantne sledovaný a aby ošetrojúci psychiater v prípade potreby terapeuticky mohol zasiahnuť a tiež aby obžalovaný nemohol psychiatrickú liečbu kedykoľvek svojvoľne prerušiť. Znalec ďalej uviedol, že zdravotná dokumentácia obžalovaného aj predošlý vypracovaný znalecký posudok uvádza početne krátko diagnosticky záver Schizotypovej poruchy. Tento diagnostický záver však znalec považuje za sporný a nestotožňuje sa s jeho stanovením, čo odôvodnil definične podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb. Schizotypová porucha osobnosti sa vyznačuje excentrickým správaním, anomáliami myslenia a emotivity, ktoré pripomínajú schizofréniu ale nie je prítomný žiadny ucelený a charakteristický schizofrénny príznakový okruh. Z rozsiahlej zdravotnej dokumentácie ako aj zo spisového materiálu mu nie je ako znalcovi zrejmé, o aké excentrické správanie či aké anomálie myslenia a emotivity, ktoré by pripomínali schizofréniu by sa u obžalovaného malo jednať. Obžalovaný absolvoval početné hospitalizácie približne 15 krát, mnoho desiatok ambulantných kontrol a početné psychodiagnostické vyšetrenia. Dostupné zdravotné záznamy preukázateľne nesvedčia pre naplnenie diagnostických kritérií Schizotypovej poruchy osobnosti podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb. Omnoho jednoznačnejšie a preukázateľnejšie je opakovane psychodiagnostické potvrdenie polymorfnej osobnostnej patológie v komorbidite s prejavmi alkoholovej závislosti. Prvý krát bol tento diagnostický záver stanovený v marci 2013 pri jeho prvej hospitalizácii na II. Psychiatrickej klinike UNLP, Rastislavova ulica, Košice, kde bol hospitalizovaný preto, že „sa zle cítil, bol nervózny, nekludný, podráždený, jeho matka mala vysoké dlhy, ktoré on splácal, cítil sa osamelo, nemal kamarátov, s matkou sa hádal pre peniaze, zle spal, do Košíc išiel preto, že v Prešove by mu mohli škodiť“. Psychodiagnosticky u neho bola zistená nevyrovnaná schizoidná osobnosť, emočná nezrelosť, labilita, zvýraznená sociálna senzibilita, anxieta, paranoidita, depresívne ladenie. Diagnostické kritéria Schizotypovej poruchy osobnosti neboli preukázateľne splnené, klinický obraz odpovedal reaktívne adaptačnej poruche v teréne nevyrovnanej osobnosti. Obžalovaný udáva u seba súvis agresivity s užívaním reparátu Depakine chrono. Príbalový leták tento nežiadúci účinok uvádza avšak s dovetkom, že tento vedľajší účinok je pozorovaný najmä u detí. Obžalovaný užíva tento liek mnoho rokov, čiže ak sa tento nežiadúci účinok u neho vyskytol, obžalovaný mal podľa znalca desiatky príležitostí túto skutočnosť konzultovať s ošetrojúcimi lekármi a dohovoriť sa na zmene medikácie. Znalec zmienku v zdravotnej dokumentácii o takejto komunikácii s lekármi nezaznamenal. Prehľadával aj rozsiahlu medicínsku databázu PUB MED, no nepodarilo sa mu nájsť žiadny relevantný článok, ktorý by sa zaoberal agresivitou podmienenou užívaním Depakine chrono u dospeljej osoby. Naopak, lieky ako Depakine chrono s účinnou látkou valproát (kyselina valproová) patria k často predpisovanej medikácii na zvládanie afektívnych symptómov impulzivity a agresívnych prejavov v psychiatrii. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje znalec súvis zvýšenej agresivity v čase skutku u obžalovaného a užívanie Depakine chrono za veľmi nepravdepodobné. Tento liek nemá žiaden podstatný efekt na posúdenie rozpoznávacích a ovládacích schopností obžalovaného. Vo svojej praxi ani v odbornej literatúre sa znalec nikdy nestretol s poznatkom, že by liek Depakine chrono nejako ovplyvňoval pamäťové schopnosti. Znalec ďalej uviedol, že pri kombinácii liekov a alkoholu sumárny efekt na psychiku človeka závisí od množstva užitého alkoholu a od množstva užitého lieku a od faktov, aký má človek návyk a toleranciu voči užívaniu alkoholu a ako dlho konkrétne užíva konkrétne liekové preparáty a v akých dávkach. Konkrétne u obžalovaného, ak užíval v čase skutku lieky pre neho v obvyklom dávkovaní, pričom obžalovaný sa lieči dlhoročne, je na účinky týchto liekov zvyknutý, tak podstatný vplyv na psychiku a na stav v tom danom čase mal podľa názoru znalca najmä užitý alkohol. Teoreticky pri užití alkoholu s vysokým množstvom Disercinu nemožno podľa znalca vylúčiť stav nejakej krátkodobej zmätenosti. Má však za to, že u obžalovaného by muselo ísť o nejaké vysoké množstvo lieku Disercin a aj tu znalec zdôraznil, že za najpravdepodobnejší vplyv na psychiku pri kombinácii alkohol + vysoké množstvo Disercinu považuje reakciu ako sú ospalosť, slabosť, únava, nie dezorientácia. Čo sa týka účinku preparátu Depakine chrono v kombinácii s alkoholom, taktiež pri užívaní bežných dávok preparát Depakine chrono je jeho účinok zanedbateľný voči účinku alkoholu.

Z výpisu z Ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR vyplýva, že obžalovaný A. B. bol doposiaľ 6 krát priestupkovo postihnutý, z toho trikrát za priestupky proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch (spáchaných dňa 25.05.2018, dňa 29.03.2021 a dňa 07.07.2022), za jeden priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch spáchaný poškodením dverí dňa 29.03.2021, za jeden priestupok proti verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm.

d) zákona o priestupkoch spočívajúci v znečistení verejného priestranstva dňa 25.05.2018 a za jeden priestupok spočívajúci v porušení zákazu vychádzania.

Zo správy ÚVV a ÚVTOS Prešov zo dňa 27.06.2023 vyplýva, že obžalovaný A. B. sa počas výkonu väzby správa k zamestnancom a príslušníkom ústavu na požadovanej úrovni. Pokyny a príkazy vyplývajúce z ústavného poriadku plní a režim dňa dodržiava. Neboli zaznamenané žiadne negatívne prejavy v jeho správaní počas výkonu väzby.

Zo správy I. J. F. K. C. vyplýva, že obžalovaný bol na ich Psychiatrickom oddelení hospitalizovaný trikrát a to od 09.08.2010 do 20.08.2010, od 24.01.2011 do 18.02.2011 a od 23.05.2010 do 09.06.2020 s diagnózami: Posttraumatická stresová porucha, Skratová reakcia so suicidiálnou aktivitou, Schizotypová porucha osobnosti a Poruchy psychicky a správania zapríčinené užívaním alkoholu: škodlivé užívanie. Obžalovaný nie je vedený ako pacient ich psychiatrickej ambulancie.

Zo správy o povesti obžalovaného vypracovanej dňa 24.10.2014 Mestom Prešov vyplýva, že obžalovaný je slobodný a bezdetný. Žije spoločne so svojou matkou F. B. a nebol priestupkovo riešený.

Súd tiež oboznámil lekárske správy, prepúšťaci správu a lekársky posudok týkajúce sa zdravotného stavu obžalovaného. Tieto lekárske správy lekárov psychiatrov opisujú zdravotný stav obžalovaného a jeho liečbu.

Z odpisu Registra trestov SR týkajúceho sa obžalovaného a generovaného elektronicky ku dňu 20.11.2023 vyplynulo, že obžalovaný A. B. bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný a to v konaniach vedených na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 1T 39/2022 a sp. zn. 0T 180/2022.

Súd pripojil spis Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T 39/2022 a z neho na hlavnom pojednávaní v rámci dokazovania prečítal obsah rozsudku zo dňa 07.07.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.07.2022 a ktorým súd uznal obžalovaného A. B. za vinného, že dňa 01. 01. 2022 v čase okolo 03.40 hod. na ul. Košickej v Prešove, po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, v podchode pri vstupe do vestibulu Železničnej stanice Prešov v smere od autobusovej stanice viackrát búchal rukami a dvakrát kopol nohou do sklenenej výplne vstupných posuvných dverí umiestnených v strede a taktiež aj do stabilnej sklenenej steny vpravo od posuvných dverí v dôsledku čoho došlo k prasknutiu a poškodeniu sklenej výplne vstupných dverí a stabilnej sklenenej steny, čím spôsobil Železniciam Slovenskej republiky, so sídlom Klemensova 8, Bratislava, IČO: 31 364 501, škodu vo výške 583,- EUR, pričom tento skutok súd kvalifikoval ako prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona a za jeho spáchanie mu uložil trest povinnej práce vo výmere 200 hodín a uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému škodu. Následne súd uznesením zo dňa 15.11.2022 prerušil výkon trestu povinnej práce po dobu výkonu trestu odňatia slobody uloženého obžalovanému v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 0T 180/2022. Zo správy probačnej a mediačnej úradníčky s miestom výkonu činnosti na Okresnom súde Prešov vyplýva, že obžalovaný A. B. odmietol vykonávať súdom uložený trest povinnej práce.

Z pripojeného spisu vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6Nt 22/2022 vyplynulo že prokurátor tunajšej prokuratúry podal na tunajší súd návrh na uloženie ochranného opatrenia - ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou a ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou a to v súvislosti s tým, že nedošlo pri uzatváraní dohody o vine a treste k dohode o uložení ochranného liečenia. Uznesením č.k. 6Nt 22/2022 – 21 zo dňa 24.10.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.10.2022 súd obžalovanému A. B. uložil ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou a ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Výkon oboch druhov ochranných liečení bol dňa 12.01.2023 nariadený v ambulancii A. A. H.. Výzvou zo dňa 12.01.2023, ktorá bola obžalovanému doručená dňa 12.01.2023, bol obžalovaný vyzvaný na nástup výkonu ochranného liečenia.

Súd pripojil a na hlavnom pojednávaní v rámci dokazovania prečítal podstatný obsah spisu vedeného pod sp. zn. 0T 180/2022, z ktorého vyplynulo, že dňa 30.08.2022 podal prokurátor obžalobu na obžalovaného A. B. pre skutok, ktorý prokurátor právne kvalifikoval ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Rozsudkom zo dňa 19.10.2022 (v spojení s opravným uznesením zo dňa 14.11.2022), súd

uznal obžalovaného A. B. za vinného, že dňa 28.08.2022 v čase okolo 02:00 hod. pod vplyvom alkoholu, z kuchyne bytu na siedmom poschodí na D. C. E. XX L. C. počas toho ako v presne nezistenom poradí rozbíjal kvetináč, odkvapkávač na riad a dva kusy elektrických vypínačov sa vyhrážal najmenej jedenkrát uviedol svojej matke F. B. že ju zabije, pričom menovaná sa v tom čase nachádzala vo svojej posteli a po tejto vyhrážke v obave o svoj život utiekla von z bytu na oddelenie Policajného zboru v blízkosti jej bydliska, a pri zachovaní právnej kvalifikácie skutku z podanej obžaloby uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.10.2022. Z uznesenia Okresného súdu Prešov č.k. 33PP/38/2022 – 15 zo dňa 11.01.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.01.2023 a ktoré je pripojené k spisu sp. zn. OT 180/2022 vyplynulo, že súd podmienene prepustil obžalovaného A. B. z výkonu tohto trestu a určil mu skúšobnú dobu podmienene prepustenia v trvaní 2 rokov.

Aby trest mohol zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom, musí v sebe zahŕňať jednak prvok represie (zabránenie v páchaní ďalšej trestnej činnosti), prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu) ako aj prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie na ostatných členov spoločnosti) v zmysle § 34 Trestného zákona. Zároveň trest musí vyjadrovať morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Súd zvážil všetky okolnosti rozhodné pre druh a výmeru trestu, podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona prihliadol najmä na okolnosti a spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

U obžalovaného súd nezistil existenciu ani jednej z poľahčujúcich okolností uvedených v ustanovení § 36 Trestného zákona. Hoci v zmysle § 257 ods. 4 Trestného poriadku sa vyhlásenie obžalovaného, že nepopiera spáchanie skutku považuje za priznanie spáchania skutku, ďalšou z kumulatívnych podmienok na priznanie poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. l) Trestného zákona je aj úprimná ľútosť, ktorá musí pristúpiť k priznaniu. Nakoľko obžalovaný v priebehu konania pred súdom svoj skutok neofutoval, podľa názoru súdu neboli splnené podmienky na priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti. Na strane druhej súd u obžalovaného zistil jednu priťažujúcu okolnosť, a tou je odsúdenie obžalovaného za spáchaný trestný čin /§ 37 písm. m) Trestného zákona/. Súd pritom prihliadol na to, že trest povinnej práce uložený obžalovanému v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 1T 39/2022 nebol obžalovaným vykonaný, čím sa na neho vo vzťahu k tomuto odsúdeniu neuplatňuje fikcia neodsúdenia. Nakoľko v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. OT 180/2022 bol obžalovanému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ani vo vzťahu k tomuto odsúdeniu sa na obžalovaného nemôže hľadieť, akoby nebol odsúdený. Navyše vzhľadom na druhovú zhodnosť skutku a jeho právnej kvalifikácie a z toho vyplývajúcu špeciálnu recidívu (obžalovaný aj tento rovnaký trestný čin spáchal voči svojej matke) musí súd pri posudzovaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona na toto odsúdenie prihliadať. Preto súd pri prevahe priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi okolnosťami v pomere 1:0, postupom podľa § 38 ods. 8 Trestného zákona upravil trestnú sadzbu trestu odňatia slobody stanovenú s ustanovení § 360 ods. 2 Trestného zákona (od šesť mesiacov až do troch rokov) tak, že v zmysle § 38 ods. 4 Trestného zákona zvýšil jej dolnú hranicu o jednu tretinu a pri ukladaní trestu tak vychádzal z takto upravenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody od 16 mesiacov až do 3 rokov.

Súd pri ukladaní trestu zohľadnil hneď niekoľko skutočností týkajúcich sa jednak osoby obžalovaného a následkov, ktoré svojim trestným činom spôsobil. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť stúpajúcu závažnosť protizákonných prejavov v správaní obžalovaného za pomerne krátke obdobie, kedy do prvého odsúdenia v roku 2022 pod sp. zn. 1T 39/2022 sa jeho protiprávne konanie vyznačovalo „iba“ priestupkovou intenzitou. Následne však bol obžalovaný v priebehu jedného roka 2022 uznaný za vinného z trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona a bezprostredne na to v konaní pod sp. zn. OT 180/2022 z trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil voči svojej matke, ktorej sa vyhrážal, že ju zabije a ktorá zo strachu utiekla zo svojho bytu. Skutok, pre ktorý súd uznal obžalovaného A. B. za vinného v prejednávanej trestnej veci teda predstavuje rovnaké konanie voči svojej matke a len potvrdzuje výpoveď poškodenej, že obžalovaný je čím ďalej tým viac agresívnejší, pričom tieto prejavy v jeho správaní vzhľadom na štruktúru jeho osobnosti popísal v znaleckom posudku aj znalec MUDr. JUDr. Ján Uhrín a z odborného hľadiska ich vysvetlil existenciou duševnej poruchy a alkoholovej závislosti. Je teda zrejmé, že obžalovaný sa z predchádzajúcich odsúdení nepoučil a napriek uloženému

nepodmienečnému trestu odňatia slobody, z ktorého bol podmiennečne prepustený, v trestnej činnosti rovnakého charakteru pokračoval takmer bezprostredne pod podmiennečnom prepustení, kedy od tohto pokračovania ho neodradila ani hrozba vykonania zvyšku trestu odňatia slobody, z ktorého bol podmiennečne prepustený. Súd tiež pri ukladaní trestu zohľadnil aj postoj obžalovaného k výkonu trestu povinnej práce, ktorý odmietol vykonať a tiež postoj k ochrannému liečeniu, ktoré aj znalec MUDr. JUDr. Ján Uhrín považuje za nevyhnutné pre ochranu spoločnosti a ktorému mu bolo v konaní pod sp. zn. 6Nt 22/2022 uložené. Súd zdôrazňuje závery tohto znalca, že ak obžalovaný nebude na slobode abstinovať (čo zjavne obžalovaný ani nemá v úmysle, nakoľko svoju závislosť popiera), kombinácia paranoidita a alkohol sú zo psychiatrického hľadiska forenzne významne kriminogénne činitele a u obžalovaného je vyššie riziko potenciálneho ohrozenia okolia a vyššie riziko rozvoja alkoholového psychotického stavu než u iných závislých osôb bez takto zvýraznených paranoidných rysov. Na jednej strane je právom obžalovaného odmietat' liečbu, ktorá fakticky bez jeho súhlasu nemá podstatný význam, na strane druhej uvedený postoj obžalovaného musí súd zohľadňovať pri ukladaní trestu odňatia slobody za trestný čin, ktorý súvisí s touto duševnou poruchou a závislosťou na alkohole tak, aby ochránil spoločnosť pred obžalovaným ako páchatelom trestného činu a recidivistom, ktorý napriek objektívne určenej Schizotypovej poruche nemá záujem o liečbu a bez nej spolu s požívaním alkoholu ohrozuje svoju matku a potenciálne môže ohroziť aj iné osoby. Preto je ochrana spoločnosti pri ukladaní trestu tomuto obžalovanému na prvom mieste, pričom výchovný aspekt trestu ustupuje do úzadia, keďže je zjavné, že obžalovaného ani predchádzajúci výkon trestu nenapravil a obžalovaný sa ani nemá záujem napraviť tým, že by si kriticky uvedomoval svoje správanie a jeho dôsledky. Preto je z pohľadu súdu vysoké riziko, že v tomto správaní bude pokračovať. Poškodená sa obžalovaného zjavne bojí a teda to, že obžalovaný uhradil materiálnu škodu neznamena, že bola týmto uhradená aj škoda morálna a tým odstránené následky trestného činu. Hostilita obžalovaného najmä k jeho matke bola zjavná aj na hlavnom pojednávaní.

Preto súd na základe uvedených okolností, ktoré bral do úvahy, uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov, ktorý považuje za zákonný ale najmä za spravodlivú odpoveď štátu reprezentovaného súdom na konanie obžalovaného. Počas výkonu trestu bude na obžalovanom, aby si uvedomil svoje správanie a v budúcnosti sa mu snažil vyvarovať. Nakoľko obžalovaný spáchal tento úmyselný trestný čin počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu v konaní pod sp. zn. 0T 180/2022, súd v zmysle § 49 ods. 2 Trestného zákona obligatórne uložil tento trest obžalovanému v jeho nepodmienečnej forme. Súd ale zdôrazňuje, že aj v prípade absencie tohto zákonného ustanovenia by pristúpil k uloženie tejto formy trestu odňatia slobody, pretože si to vyžaduje náprava obžalovaného a najmä jeho osoba špeciálneho recidivistu, ktorému už bol v nedávnej dobe uložený nepodmienečný trest odňatia slobody.

Pretože obžalovaný bol s prihliadnutím na výkon trestu uložený mu v konaní vedenom pod sp. zn. 0T 180/2022 v posledných desiatich rokoch pred spáchaním tohto trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody uloženého mu za úmyselný trestný čin, súd ho za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil na výkon uloženého trestu od ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Napriek tomu, že zo záverov znalca vystala potreba uloženia ochranného liečenia, súd s prihliadnutím na už uložené ochranné liečenia v konaní pod sp. zn. 6Nt 22/2022 duplicitne ochranné liečenie neukladal, nakoľko by to bolo proti podstate a zmyslu ochranného liečenia uvedenom v § 35 Trestného zákona. Navyše obžalovaný s ochranným protialkoholickým liečením nesúhlasí.

Pretože poškodená F. B. si náhradu škody v konaní pred súdom neuplatnila, súd o škode týmto rozsudkom nerozhodoval.

Na základe týchto dôkazov a po ich vyhodnotení súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Prešov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.